

Ali smo pripravljeni na demenco v prihodnosti?

Are we prepared for dementia in the future?

Aleš Kogoj¹

Izvleček

Zaradi podaljševanja življenjske dobe in večjega števila starejših se število bolnikov z demenco hitro povečuje. Iz poznane prevalence in starostne strukture lahko ocenimo število bolnikov z demenco v Sloveniji in napovemo gibanja v prihodnosti. Dva različna modela kažeta na hiter porast števila bolnikov v prihodnosti (približno 35-40 % že v obdobju 2009 do 2019). Leta 2008 je bilo na Psihiatrični kliniki hospitaliziranih 41 % več starejših kot leta 2000; najpogostejši vzrok za sprejem je bila demenca (30 %).

Abstract

The total number of patients with dementia is rapidly increasing due to longer life expectancy and increasing number of the elderly. The known prevalence and demographic structure are needed to calculate the current number of patients with dementia, as well as to estimate the future trends. Two different models both suggested a 35 to 40 % increase of patients with dementia in the 2009 to 2019 period in Slovenia. From 2000 to 2008, a 41 % increase of elderly inpatients was observed in the University Psychiatric Hospital Ljubljana, the most common reason for the hospitalisation being dementia (30 %).

UVOD

Demenca je bila poznana vsaj že v času Rimljanov, o čemer priča tudi verz satirika Juliusa Juvenalisa iz leta 124.

Demenca hujša je od prav vsake poškodbe udov teles,
bolni služabnikov imen ne spozna, ne prijatelja lica -
včeraj je z njim še večerjal, ne tistih,
katerim življenje dal je, jih vzredil.

(Prevod: Andreja Grošelj)

Vendar je v času Rimljanov le malo ljudi dočakalo starost, v kateri se demenca pogosteje pojavlja. Pred približno stotimi leti se je začelo obdobje natančnejšega spoznavanja različnih oblik demenc in bolezenskih procesov, ki jih spremljajo. Arnold Pick je leta 1892 opisal patološke spremem-

¹*Doc. dr. Aleš Kogoj, dr. med., Enota za gerontopsihiatrijo, Psihiatrična klinika, Studenec 48, 1260 Ljubljana Polje; Katedra za psihiatrijo, Medicinska fakulteta, Zaloška 29, 1000 Ljubljana*